

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-578 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32

tel. (89) 675-52-20
fax. (89) 527-08-86

WKGF (89) 535-03-88

RIO.III.072-139/2021

Olsztyn, dnia 14 stycznia 2022 r.

Pani

Ewa Monika Kaliszuk

Zastępca Prezydenta

Miasta Olsztyna

Korespondencja elektroniczna

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 grudnia 2021 r., w sprawie przeznaczenia środków pochodzących z opłaty, o której mowa w art. 9² ust. 11 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dalej zwaną u.w.t.p.a. /Dz. U. z 2021 r. poz. 1119/ na finansowanie Izby Wytrzeźwień w zakresie finansowania wynagrodzeń opiekunów i pracowników administracyjnych oraz na pokrycie kosztów eksploatacyjnych związanych z utrzymaniem budynku, w którym mieści się Izba, zakupu leków itp., Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie, informuje co następuje:

Ustawą z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów/Dz. U. z 2020 r. poz. 1492 ze zm./ zostały wprowadzone zmiany w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Od 1 stycznia 2021 r. opłatą zostały objęte napoje alkoholowe w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Wpływy ze wspomnianej opłaty w 50% zasilają dochody własne gmin (zgodnie z właściwością urzędów skarbowych dla podmiotów zobowiązanych do wniesienia opłaty), natomiast pozostałe 50% stanowi przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zgodnie z zapisami uzasadnienia do ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów wprowadzającej regulację art. 9³ ust.4 u.w.t.p.a, gminy będą przeznaczać dochody z opłaty na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. W efekcie, przez przeznaczenie środków na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, należy rozumieć przeznaczenie tych środków na realizację zadań własnych samorządu gminy związanych przykładowo z polityką społeczną, zdrowotną lub inne działania związane z profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów związanych ze spożyciem alkoholu.

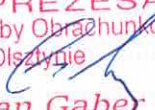
W dniu 3 września 2021 r. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwana dalej PARPA, wydała opinię odnośnie przeznaczenia wspomnianych środków. Zdaniem PARPA, środki te należy w pierwszej kolejności przeznaczyć na zadania określone w art. 4 ust. 1 u.w.t.p.a czyli zadania ujęte w gminnym programie przeciwdziałania alkoholizmowi, a w dalszej kolejności na zadania nieujęte w wyżej wymienionym programie, biorąc pod uwagę fakt, że zadania te mają mieć związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Jednocześnie trzeba podkreślić, że nie powinny być one przeznaczane na zadania, które ustawowo są przypisane innym podmiotom.

Jak zauważyła w swojej opinii PARPA: „Związek taki mógłby zostać wykazany np. przy finansowaniu izby wytrzeźwień, pomocy dla bezdomnych uzależnionych od alkoholu (np. finansowanie noclegowni)...”

Warto pokreślić, że sposób wydatkowania omawianych środków zależy od danego samorządu oraz, że to podmiot finansujący będzie zobowiązany, w przypadku kontroli, wykazać związek między danym wydatkiem, a ustawowym celem. Gmina musi być zatem przygotowana szczegółowo uzasadnić każdy wydatek przeznaczany na realizację celu wynikającego z art. 9³ ust. 4 u.w.t.p.a. i podejmując decyzję powinna mieć na uwadze przede wszystkim ustawowy cel wydatkowania przez samorząd powyższych środków, tj. przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu /Wyjaśnienia PARPA z 5 października 2021 r./.

W związku z powyższym, w ocenie tut. Izby środki z opłaty której mowa w art. 9² ust. 11 u.w.t.p.a. mogą być przeznaczone na finansowanie Izby Wytrzeźwień.

W tym miejscu należy wskazać, że Izba nie ma uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. W związku z tym niniejsze wyjaśnienie należy potraktować, jako stanowisko Izby, które nie jest wiążące dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia, jak również dla organów rozstrzygających w konkretnych sprawach.

Z-CA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie

Bogdan Gabe